

EBH/17/2016

Év

2016

Védett tulajdonság:

Vagyoni helyzet

Diszkrimináció területe

Hatósági intézkedés

Befejezőmód

Egyezséggel zárult ügy

Közérdekű igényérvényesítésre jogosult társadalmi szervezet kezdeményezte a hatóság eljárását. A panaszbeadványban kérték, hogy a hatóság állapítsa meg az egyenlő bánásmód követelményének megsértését hajléktalan személyekkel szemben, mert egy rendőr-főkapitányság – a társadalmi szervezet előzetes kutatásai, tesztelése alapján – a hajléktalan embereket számottevően gyakrabban igazoltatja, mint azokat, akik nem hajléktalanok. A szervezet kifogásolta azt is, hogy az igazoltatások túlnyomó többségben nem vezetnek további intézkedéshez, az igazoltatások célmegjelölése nem jogszerű és előfordulnak a szociális ellátás (orvosi ellátás, ételosztás) igénybe vétele során is.

A hatóság a tényállás tisztázása érdekében tárgyalásra idézte az ügyfeleket, tanúként a tesztelésben részt vett és igazoltatott két hajléktalan személyt, valamint a kutatásban és a tesztelésben részt vevő nem hajléktalan személyeket. Felhívta az eljárás alá vont rendőr-főkapitányságot, hogy a tárgyaláson gondoskodjon az igazoltatással érintett rendőrök személyes jelenlétéről. A tárgyaláson az eljárás alá vont részéről senki sem jelent meg, azon a közérdekű igényérvényesítésre jogosult szervezet, valamint az általa idézett tanúk meghallgatására került sor.

A közérdekű igényérvényesítő az eljárásban egyezségi ajánlatot terjesztett elő. A hatóság előtti egyezségi tárgyalás és a felek közötti, további egyeztetés eredményeként a felek egyezséget kötöttek.

A megállapodásban az eljárás alá vont vállalta, hogy az egyezség megkötésétől számított két hónapon belül körlevelet bocsát ki a hátrányos szociális helyzetű emberek egyenlő bánásmódhoz fűződő jogának érvényesítése érdekében a rendőri intézkedések során.

A körlevélnek – az egyezségi tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően – legalább az alábbiakat tartalmaznia kell:

1. Felhívja az állomány figyelmét arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján az eljáró rendőr okkal feltételezheti, hogy a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott valamely cél érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van. A rendőrnek minden esetben tudnia kell számot adni ezen konkrét tényekről, ennek megfelelően senki nem vonható igazoltatás alá pusztán azért, mert hajléktalan, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetű, illetve megjelenése alapján annak tűnik.
2. Felhívja az állomány figyelmét arra, hogy nem egyeztethető össze az egyenlő bánásmód követelményével az ételosztáskor, illetve egyéb szociális- illetve egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor a szolgáltatást igénybe vevő hajléktalan/más, rossz szociális helyzetű személyekkel szemben fogantatott „általános igazoltatás”. Ezekben az esetekben igazoltatásnak csak nyomatékosan indokolt, konkrét okból van helye.

Az eljárás alá vont vállalta továbbá, hogy az egyezség megkötésétől számított három hónapon belül kezdeményezi az ORFK illetékes szervénél az ún. „Robotzsaru” rendszerben az igazoltatás okaként a jelenleg használt „általános igazoltatás” helyett a rendőrségi törvényben meghatározott okok kötelező feltüntetését, hogy az intézkedések célhoz kötöttsége ellenőrizhetőbbé váljon.

A közérdekű igényérvényesítő – ugyancsak a fenti határidőn belül – kezdeményezi egy olyan vizsgálat lefolytatását, amelyik az „általános” igazoltatásokat elemzi és viszonyítja a lakcím alapján hajléktalanként azonosítható személyekkel szemben foganatosított, „általánosként” megjelölt igazoltatások gyakoriságát és eredményességét a nem hajléktalan populációt érintő „általános” igazoltatásokhoz. A közérdekű igényérvényesítő tudomásul veszi, hogy a jelenlegi adatbázis a fentiekben vázolt elemzésre nem alkalmas. Az eljárás alá vont kijelenti, hogy támogatja a közérdekű igényérvényesítő adatkérését, mert fontosnak tartja annak vizsgálatát, hogy kimutatható-e aránytalanság az igazoltatási gyakorlatában.

A vizsgálat lefolytatása érdekében a felek egyeztettek az ORFK informatikai szakértőjével. Megállapodtak arról, hogy a közérdekű igényérvényesítő az egyezség megkötésétől számított két hónapon belül kezdeményezi az eljárás alá vont támogatásával a fenti vizsgálat lefolytatásához alkalmas adatbázis létrehozását. A közérdekű igényérvényesítő vállalta, hogy az adatbázis létrehozásához szükséges specifikációt meghatározza, az eljárás alá vont pedig szakmai támogatást biztosít, az adatbázis szűrőpróba-szerű ellenőrzését elvégzi, a szakmai egyeztetéseken részt vesz és a statisztikai adatokat a kérelmező rendelkezésére bocsátja. Vállalta továbbá, hogy részt vesz a probléma közérdekű igényérvényesítő és más, a hajléktalan-üggyel foglalkozó szervezetek részvételével zajló megvitatásában.

Az eljárás alá vont vállalta, hogy az erre irányuló megkeresés kézhezvételétől számított egy hónapon belül, támogató levél kibocsátásával segíti elő a közérdekű igényérvényesítő és/vagy civil partnereinek azon kezdeményezését, hogy a hajléktalansággal kapcsolatos kurzusokat a Rendészeti Oktatási Központ illessze be a rendőrképzésbe.

Az eljárás alá vont mindemellett vállalta, hogy rendszeresen tájékoztatja a közérdekű igényérvényesítőt az ORFK-val az egyezség teljesítése érdekében folytatott kommunikációjáról.

Végül a felek vállalták, hogy az egyezség megkötésétől számított egy év múlva szakmai kerekasztal-beszélgetésen vitatják meg az egyezségben foglaltak érvényesülését, valamint a hajléktalan és más, rossz szociális helyzetben lévő személyekkel szembeni rendőri intézkedési gyakorlat alakulásával kapcsolatos tapasztalatokat.

A felek kérelme alapján a hatóság az egyezséget határozattal hagyja jóvá.

2016. január